

PM

2011:03

Ränta vid omräkning från kapitalkostnad till löpande kostnad i förhandsregleringen

Anläggningstillgångar behöver i vissa fall redovisas i särskild ordning vid förhandsprövning av elnätstariffer

För att EI vid prövning av förslag till intäktsram, reglermässigt, ska kunna likställa företag som hyr/leasar sina anläggningar med företag som äger sina anläggningar behöver i vissa fall uppgifter redovisas i särskild ordning i samband med företagets förslag till intäktsram i förhandsregleringen¹. Detta gäller i de fall nätföretaget äger sådana anläggningar som inte ingår i nätföretagets kapitalbas. Dessa ska hanteras som löpande kostnader vid prövning av förslaget till intäktsram. Detta gäller även i de fall nätföretaget hyr/leasar sådana anläggningar som EI beslutat ska hanteras som kapitalkostnader. I båda dessa fall behöver en omräkning göras. Bakgrunden till detta redovisas i EI:s rapport *Löpande kostnader i förhandsregleringen – grundprinciper vid beräkning* (EI R2010:6).

Nätföretaget äger sådana anläggningar som i regleringen hanteras som löpande kostnader

I den mån företaget har anläggningstillgångar enligt 4 kap. 1 § årsredovisningslagen som *inte* utgör en del av kapitalbasen, får elnätsföretaget redovisa dessa tillgångars samlade avskrivningar samt utgående bokförda värden för åren 2006-2009. Det framgår av 5 kap. 13 § i EI:s föreskrifter och allmänna råd EIFS 2010:6.

Enligt 3 § förordningen (2010:304) om fastställande av intäktsram enligt ellagen (1997:857) avses med en anläggningstillgång i elnätsverksamhet.

¹ Mer om redovisning av uppgifter finns att läsa i föreskrifterna EIFS 2010:6

- 1 en anläggning för överföring av el,
- 2 en anläggning för mätning av överförd el,
- 3 ett system som används för drift eller övervakning av en anläggning för överföring av el, eller
- 4 ett system som används för beräkning eller rapportering vid mätning av överförd el.

Ovanstående tillgångar utgör alltså nätföretagets kapitalbas. Enligt 5 kap. 6 § ellagen ska intäktsramen täcka skäliga kostnader för att bedriva nätverksamhet under tillsynsperioden och ge en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten (kapitalbas).

Övriga tillgångar i elnätsverksamheten som inte definieras som kapitalbas hanteras i regleringen som löpande kostnader. Vid beräkning av en löpande kostnad för dessa anläggningar är utgångspunkten att nätföretaget ska få skälig kostnadstäckning för dessa.

EI anser att en skälig kostnadstäckning erhålls genom att företaget vid beräkningen av löpande kostnader ges täckning för bokförda avskrivningar samt kostnaden för lånat kapital för dessa anläggningar. På detta sätt anser EI att de företag som äger de anläggningar som ska räknas om till löpande kostnader likställs med de företag som hyr/leasar denna typ av anläggningar.

Ränta vid omräkning av vissa anläggningstillgångar från kapitalkostnad till löpande kostnad

EI har definierat vilka kostnader som är att betrakta som kapitalkostnader respektive löpande kostnader i regleringen. Vid beräkning av kapitalkostnaderna ges (något förenklat formulerat) täckning för kostnaderna genom reglermässig avskrivning och reglermässig kostnad för lån samt en reglermässig avkastning till ägarna. När det gäller löpande kostnader medges endast täckning för själva kostnaden som för den första tillsynsperioden baserar sig på de bokförda löpande kostnaderna för åren 2006-2009. Det utgår alltså inte avkastning på det kapital som används till de löpande kostnaderna.

I EI's metod för att pröva intäktsramar ska de företag som äger tillgångar jämföras med de som hyr/leasar dessa. Detta innebär att en systematisk fördel till de som äger tillgångarna skulle utdelas om avkastning skulle medges även på de tillgångar som i regleringen hanteras som löpande kostnader.

Exempel på sådana anläggningar vars kostnader räknas om i regleringen är mark, fastigheter och bilar. EI anser att det inte är till dessa tillgångar ägarnas riskkapital går eftersom de har en alternativ användning och därmed kan säljas på en andrahandsmarknad om de skulle bli överflödiga.

De anläggningar som räknas om från kapitalkostnad till löpande kostnad behöver dock åsättas en ränta för att ge täckning för den kostnad för kapitalbindning som nätföretaget har för tillgången.

Sammanfattningsvis talar nedanstående tre argument för att välja en ränta som inte innehåller någon avkastning för eget kapital.

- 1 Avkastning ges inte på löpande kostnader
- 2 Ägande företag ska inte medges avkastning på kapital som hos hyrande/leasade inte ges
- 3 Ägarnas riskkapital bedöms inte gå till denna typ av kostnader (anläggningar)

Den ränta som EI avser använda för att räkna om de bokförda kapitalkostnaderna till löpande kostnader ska alltså bestå av ränta på lånat kapital enligt ovanstående motivering.

EI anser att den ränta som ska användas i detta sammanhang ska motsvara kostnaden för lånat kapital före skatt eftersom denna kostnad ligger till grund för en del av intäktsramen. Räntan bör vara nominell eftersom basen (bokförda värdet) redovisats i nominellt värde.

Åren 2006 till 2009 utgör basåren för beräkning av den löpande kostnaden i första tillsynsperioden. Kostnaden för lånat kapital för dessa år har hämtats ur IceCapitals beräkningar av en skälig kalkylränta.

Kostnaden för lånat kapital har av IceCapital estimerats till:

Tabell 1 Nominell kostnad för lånat kapital

Nominell kostnad för lånat kapital							
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
	medel	medel	medel	medel	medel	medel	medel
Kostnad för lånat kapital e skatt	4,1%	4,1%	3,3%	3,4%	3,7%	3,6%	3,4%
Kostnad för lånat kapital f skatt	5,7%	5,7%	4,5%	4,7%	5,1%	5,1%	4,6%
Risikfri ränta	4,7%	4,7%	3,5%	3,7%	4,1%	3,8%	3,3%
Räntepremie för lånat kapital	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,25%	1,25%

Källa ICECAPITAL

Medel för kostnad för lånat kapital före skatt för åren 2006-2009 blir 4,83 %. EI avser utgå från denna medelränta vid beräkningen av löpande kostnader för sådana anläggningar som inte ingår i kapitalbasen.

Inrapportering i KENT

Vid inrapporteringen av uppgifter i inrapporteringssystemet KENT ska elnätsföretaget redovisa avskrivningar samt föregående års utgående redovisat (bokfört) värde för tillgången. Kostnaden ska alltså inte räknas fram av nätföretaget, utan EI kommer att genomföra beräkningen med utgångspunkt i de redovisade avskrivningar och utgående bokförda värden som inrapporteras.